Ikt. szám: 01-3/6-10/2019.

Napirend: 15.

ELŐTERJESZTÉS

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2019. január 31-i ülésére

Tárgy: Előterjesztés az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 számú "Esély Otthon-Édes Otthon" című pályázathoz kapcsolódóan az Ifjúsági Cselekvési Terv elfogadásáról.
Melléklet: - Ifjúsági Cselekvési Terv.

Előterjesztő:	Dr. Vass Péter polgármester	
Az előterjesztést készítette:	Marton-Fekete Csilla osztályvezető	
Előadó:	Dr. Vass Péter polgármester	
Tárgyalja:	Kulturális, Ifjúsági, Civil és Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága	2019.01.30. 15^{30}
	Jogi és Ügyrendi Bizottság	2019.01.30. 14^{00}
	Oktatási és Nevelési Bizottság	2019.01.30. 13^{00}
Véleményezésre megkapta:	Dr. Vass Péter polgármester	
	Varga Zoltán alpolgármester	
	Csökliné Dr. Valler Mária jegyző	
	Titkársági Osztály	
	Vagyongazdálkodási és Műszaki Osztály	
Határozat/rendelet elfogadása:	Egyszerű többség	
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	Dr. Brigovácz Szabina jogi előadó	
Törvényességi észrevétel:	Csökliné Dr. Valler Mária jegyző	Nincs/az alábbi:
Előzmény/korábbi döntés:	---	
Terjedelem:	25 oldal	

Előterjesztés

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
2019. január 31-i ülésére

Tárgy: Előterjesztés az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 számú "Esély Otthon-Édes Otthon" című pályázathoz kapcsolódóan az Ifjúsági Cselekvési Terv elfogadásáról.
Előterjesztő: Dr. Vass Péter polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Szigetvár Város Önkormányzata a Kisváros Nonprofit Kft-vel, valamint a Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesülettel, mint konzorciumi partnerszervezettel közösen valósítja meg az EFOP-1.2.11-16-2017-0022 kódszámú „Esély Otthon-Édes Otthon" című pályázatot. A pályázathoz kapcsolódóan Képviselő-testület több ízben hozott már döntést, mely döntések során kiválasztásra került a kialakítandó 8 lakáshoz kapcsolódóan a tervező szervezet, a műszaki ellenőr szervezet, közbeszerzési szakértő szervezet, illetve elindításra került a kivitelező szervezet kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás is. A pályázat keretein belül Szigetvár Város Önkormányzata, mint főkedvezményezett, illetve a konzorciumi partnerszervezetek vállalták, hogy elkészítik, majd folyamatosan felülvizsgálják és aktualizálják a városi ifjúsági cselekvési tervet, amely cselekvési terv alapját az alábbi fő célok és feladatok képezik:

- képzett fiatalok helyben tartása, lakhatási körülmények javítása, az elvándorlás csökkentése;
- fiatalok helyi munkaerő-piaci esélyeinek javítása – elhelyezkedés segítése, vállalkozóvá, önfoglalkoztatóvá válás támogatása;
- hátrányok kompenzálása – hátrányos helyzetű fiatalok életkezdési esélyeinek javítása;
- hasznos szabadidő-eltöltési lehetőségek biztosítása, ifjúsági kezdeményezések és prevenciós programok támogatása;
- ifjúsági érdekképviseleti fórumok megteremtése.

A fentebb felsorolt célok alapján kerültek meghatározásra azon intézkedések, amelyek elősegítik a célok megvalósítását. A cselekvési terv előkészítése műhelymunkák keretében történt meg, a megalapozottságot online kérdőíves felmérés, interjúk és dokumentumelemzés segítette elő. A cselekvési terv IV. fejezetében kerültek meghatározásra azok a tényleges intézkedések, tevékenységek, amelyek a fentebb felsorolt célok és feladatok megvalósítását segítik elő úgy, hogy a tevékenységekhez költségek is hozzárendelésre kerültek, amely költségek jelentős része EFOP, illetve TOP pályázati támogatás formájában már az Önkormányzat, valamint konzorciumi partner, a Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület, illetve a Kisváros Nonprofit Kft. rendelkezésére állnak. A javasolt intézkedésekhez, tevékenységekhez minden esetben felelős és határidő is hozzárendelésre került.

Az Ifjúsági Cselekvési Terv 2019-2021 közötti időszakra vonatkozóan került megfogalmazásra azzal, hogy az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 számú projekt szakmai vezetőjének közreműködésével az Önkormányzat félévenként felülvizsgálja és nyomon követi a cselekvési terv intézkedéseinek megvalósulását, valamint a tervben elvégzi a szükséges módosításokat és aktualizálásokat. A felülvizsgálatok időpontja a tárgyévek szeptemberi és márciusi Képviselő-testületi ülései azzal, hogy a cselekvési terv megvalósulásának értékelése 2021. március 31-én történik meg. Az Esély Otthon pályázathoz kapcsolódóan összeállított Ifjúsági Cselekvési Terv ezen előterjesztés 1. számú mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy döntsön az „Előterjesztés az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 számú "Esély Otthon-Édes Otthon" című pályázathoz kapcsolódóan az Ifjúsági Cselekvési Terv elfogadásáról” tárgyú előterjesztésről.

Határozati javaslat

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az „Előterjesztés az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 számú "Esély Otthon-Édes Otthon" című pályázathoz kapcsolódóan az Ifjúsági Cselekvési Terv elfogadásáról” tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza.

1./ Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 számú "Esély Otthon-Édes Otthon" című projekt keretében összeállított, 2019-2021 időszakra vonatkozó Ifjúsági Cselekvési Tervet megismerte és jóváhagyja azt.

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete felhatalmazza a város polgármesterét, hogy az elkészült és jóváhagyott dokumentumot a helyben szokásos módon (holnapon való közzététel, Könyvtárban való nyilvántartás) tegye közzé, illetve tájékoztatás céljából küldje meg a konzorciumi partnerszervezetek részére, valamint a projekt szakmai vezetőinek közreműködésével gondoskodjon a Cselekvési Terv rendszeres, félévenként történő felülvizsgálatáról.

Felelős:	Dr. Vass Péter polgármester
Közreműködő:	Csökliné Dr. Valler Mária jegyző
	Marton-Fekete Csilla osztályvezető
Határidő:	15 napon belül

Szigetvár, 2019. január 14.

Dr. Vass Péter
polgármester

Szigetvár Város Polgármestere
Baranya megye

1. sz. melléklet

SZIGETVÁR VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

IFJÚSÁGI CSELEKVÉSI TERV

2019-2021

Készült: 2018. december

az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 sz.
ESÉLY OTTHON – ÉDES OTTHON c. projekt keretében

Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete jóváhagyta a ..... Kt. sz. határozatával 2019.....-án.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

I. AZ IFJÚSÁGI CSELEKVÉSI TERV CÉLKITŰZÉSEI

Szigetvár Város Ifjúsági Cselekvési Terve több évtizedes hiányt pótol. Számos hatályos stratégiája, dokumentuma van jelenleg Szigetvár Városnak, melyek kisebb-nagyobb mértékben kitérnek a fiatalokkal kapcsolatos feladatokra, azonban célzottan és összeszedetten jelen dokumentum tartalmazza Szigetvár Város ifjúságának általános helyzetét valamint az Önkormányzat tervezett intézkedéseit.
A helyzetelemzés és felmérés alapján az alábbi fő célok és feladatok képezik a Cselekvési Terv alapját:

- **Képzett fiatalok helyben tartása, lakhatási körülmények javítása, az elvándorlás csökkentése**
- **Fiatalok helyi munkaerő-piaci esélyeinek javítása – elhelyezkedés segítése, vállalkozóvá, önfoglalkoztatóvá válás támogatása**
- **Hátrányok kompenzálása – hátrányos helyzetű fiatalok életkezdési esélyeinek javítása**
- **Hasznos szabadidő-eltöltési lehetőségek biztosítása, ifjúsági kezdeményezések és prevenciós programok támogatása**
- **Ifjúsági érdekképviseleti fórumok megteremtése**

Ezen célok mentén kerültek megfogalmazásra azok az intézkedések, melyek egyrészt az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 sz. ESÉLY OTTHON – ÉDES OTTHON c. projekt illetve más projektek keretében tudnak megvalósulni, másrészt Szigetvár Város Önkormányzata saját erejét és forrásait veszi igénybe.

II. A SZIGETVÁRI FIATALOK HELYZETE

A helyi fiatalok helyzetét részletesen bemutatja a EFOP-1.2.11 projekt tervezése során készült Szakmai fejlesztési koncepció (továbbiakban: Koncepció). Ezek ismétlését maximum megerősítés illetve hivatkozás szintjén tartalmazza jelen dokumentum. Valamint több alkalommal hivatkozunk egyéb dokumentumokra, országos nagymintás ifjúságkutatás[1] eredményeire.

A Cselekvési Terv megalapozása az alábbi vizsgálatokkal történt:
- Dokumentumelemzés (a felhasznált dokumentumokat VIII. fejezetben soroljuk fel)
- Egyéni és fókuszcsoportos interjúk – döntéshozói, szakértői és ifjúsági célcsoportban
- Online kérdőíves felmérés
- Műhely munkák

A település bemutatását, földrajzi, gazdasági, szociológiai jellemzőit a Koncepció részletesen tartalmazza.

1. Oktatás

Az oktatási helyzetet (általános és középiskolai szinten) szakember ellátottságot, kompetencia mérések eredményeit, továbbtanulási adatokat tartalmazza a Koncepció.
Az online kérdőívet kitöltők 60%-a jelenleg is tanul, zömében középiskolában. A kérőív nem tért ki oktatással kapcsolatos kérdésekre, azonban mindenképp szükséges megemlíteni, az idegen nyelvet beszélők arányát:

[1] Magyar Ifjúság Kutatás 2016 első eredményei. Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft.

Ez az 55% az országos adatokat figyelembe véve meglehetősen alacsonynak számít, hiszen a 2016-os országos nagymintás ifjúságkutatásban 73% állította, hogy beszél idegen nyelvet.

2. Egészségügy és testkultúra

2018 második félévében készült el a Szigetvári járás és Szigetvár Egészségfejlesztési cselekvése terve[2], mely részletes helyzetelemzést és cselekvési tervet tartalmaz valamennyi korosztály számára.

Az online kérdőívben vizsgált korosztály 45%-a sportol rendszeresen, ez magasabb, mint a 2016-os országos ifjúságkutatás adata, ahol mindössze 36% jelezte a napi sportot a 15-29 éves korosztályban. Ők fő motivációként az egészségmegőrzést, edzettséget, örömforrást, jó külső megjelenést emelték ki. Néhányan szülői javaslatra vagy fogyókúra céljából választották a sportot. A motiváció a helyi és az országos felmérésben is hasonlóan alakult.
A táplálkozási szokásokat felmérve látszik, hogy csak a válaszadók 38%-a fogyaszt naponta nyers gyümölcsöt vagy zöldséget, 49%-a húst vagy húskészítményt és 69%-a főtt ételt.
Ellenben 9,7% naponta, 18,6%-a hetente szed valamilyen gyógyszert. 41% naponta fogyaszt valamilyen cukros üdítőitalt vagy energiaitalt. Az étel és italfogyasztási szokások is hasonlóan alakultak a helyi és az országos felmérésben, mindössze a főtt étel fogyasztásban látszik a városban alacsonyabb arány, ez az országos felmérésben 77% volt. A vendéglátóhelyek (étterem, pizzéria) látogatottsága meglehetősen gyakori, 70-71% körül alakult.

3. Ifjúságvédelem és prevenció

A Cselekvési Terv előkészítésében, aktívan részt vettek a Szigetvári Család és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat munkatársai. A Központ feladat-ellátási területe a Szigetvári járás. A hatékony esetkezelés érdekében jelzőrendszert működtetnek, melynek tagjai többek között a jegyzők, a köznevelési intézmények, rendőrség, egészségügyi és szociális intézmények, társadalmi szervezetek, egyházak. A szolgálat munkatársai kezelnek szociális és mentálhigiénés problémákat valamint segítséget nyújtanak krízishelyzetek megszüntetésében. A szolgáltatásaik négy fő csoportba sorolhatók: prevenció, családgondozás-szociális segítő munka, szociális gondozás hatósági intézkedéssel gondozott családok esetében és adósságkezelési tanácsadás.

[2] Szigetvári járás és Szigetvár Egészségfejlesztési cselekvési terve. Szigetvár, 2018. – EFOP-1.5.3-16-2017-00092 sz. projekt

2017. szeptember 1. és 2018. augusztus 31. között többek között az alábbi problémákban és esetszámokkal nyújtott szolgáltatást a Központ a város területén:

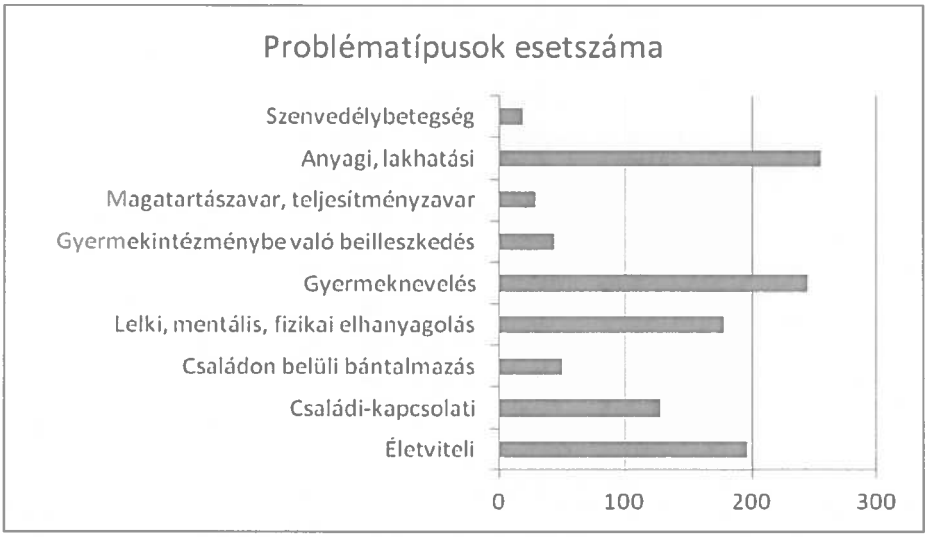

A Központ beszámolója szerint a vizsgált időszakban nőtt a tanulási-magatartási problémákkal küzdő gyermekek száma valamint a családon belüli konfliktusok száma. Jelentős probléma, hogy a gyermekek nem rendelkeznek jövőképpel, konfliktus megoldási képességeik hiányosak, szociális kapcsolataik a közösségi oldalakra korlátozódnak, gyakori a kortárs csoportokon belüli tettlegesség. Ezért egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a kamasz-szülő közötti kommunikáció javítására, pszichológiai tanácsadásra. A rendőrség részéről a fenti időszakban Szigetváron 23, a járásban 52 jelzés érkezett.
Kiemelendő itt a szülői kompetenciák hiánya, valamint az 1-3 éves gyermeket nevelő édesanyák magára maradottsága. Az interneten elérhető, sokszor ellentmondó, de mindenképp óriási mennyiségű információkból az édesanyák sokszor nehezen szűrik ki azokat az információkat, hasznos tudásokat, melyek valódi segítséget nyújtanak számukra. Jellemző továbbá, hogy ezen édesanyák, a munkahelyi, baráti közösségekből részben kiszakadnak, így szociális, társasági kapcsolataik beszűkülnek, ezért nagy szerepe van a védőnői hálózat segítő szolgáltatásainak, találkozási lehetőségek kialakításának. Erre a tematikus közösségek, baba-mama csoportok, mondókás foglalkozások kiváló lehetőséget teremthetnek.

Prevenciós tevékenység keretében a Család és Gyermekjóléti Központ ifjúsági klubot működtet, közösségi rendezvényeken vesz részt, adományokat gyűjt és továbbít. A Szolgálat végez utcai szociális munkát, valamint iskolai szociális munkát immár 3 munkatárssal.

2015 márciusa óta működik Szigetváron a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 15 taggal, és még ebben az évben megkezdődött a helyi Drogstratégia előkészítése. 2016-2017-ben a Pécsi Tudományegyetem addiktológiai kutatócsoportja végzett nagyszabású kutatást, melynek keretében az egészségkárósító magatartásformák előfordulását vizsgálták. A felmérésben részt vettek a járás alap- és középfokú oktatási intézményei. Az eredményeket 2017-ben a Szociális Szemlében publikálták[3].

[3] Horváth Veronika – Molnár Dániel: Pszichoaktív szerhasználat kelet-baranyai általános- és középiskolások körében. In: Szociális Szemle. X. évf. 1. szám. 2017.

Online kérdőívünkben az addikciókkal kapcsolatban tettünk fel kérdéseket:

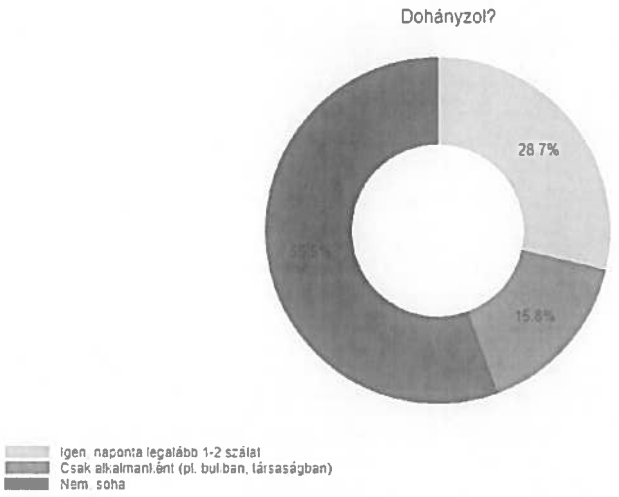

Itt az látszik, hogy a dohányzás mértéke az elmúlt évtizedek adataival összevetve jelentősen csökken, az országos adatokkal összhangban van. A KEF saját kutatása alapján a dohányzásra való rászokás tekintetében az iskolaváltás számít kritikus időszaknak, a dohányzó középiskolások közel harmada ezt az időszakot jelölte meg a rendszeres cigarettázás kezdetének.
Szintén a KEF vizsgálta 2017-ben az alkoholfogyasztási szokásokat, mely alapján az látszik, hogy a sör és a bor viszonylag könnyen beszerezhető a fiatalok számára, az égett szeszekhez nehezebb a hozzáférés. De összességében az általános iskolás korosztály lényegesen könnyebben hozzáfér az alkohol tartalmú italokhoz, mint a cigarettához. Online felmérésünk során a válaszadók 40%-a nyilatkozott úgy, hogy könnyen hozzátudna férni valamilyen kábítószerhez, és csak 4,5% ítélte kifejezetten nehéznek az elérést.
A prevenciós programok tervezése során kiemelt jelentőségű a kortárs csoport, ezért kortárssegítők bevonásával hatékonyabban, eredményesebben lehet működtetni valamennyi prevenciós programot.

4. Közművelődés, szabadidős lehetőségek

A kulturális intézményeket és szolgáltatásokat a Koncepció részletezi. Online felmérésünk több kérdést is tartalmazott a szabadidő eltöltésre vonatkozóan. A „Mit csinálsz leggyakrabban szabadidőben? kérdésre a rangsort kiemelkedően magas számban a „tévét nézek, internetezek, számítógépezek" válasz vezette. 5. lett a sport, 6. helyen az alkotó tevékenység (fotózás, filmezés, zenélés stb.), 8. helyen pedig az egyéb hobbi (pl. horgászat, barkácsolás, túrázás stb.) zárt.

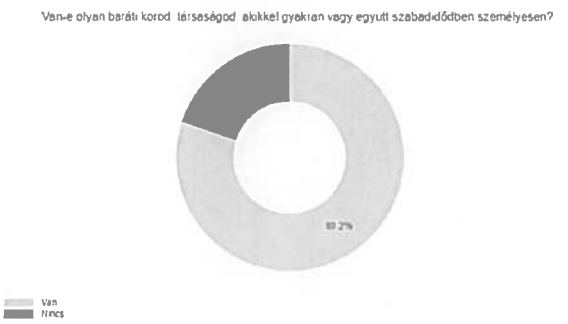

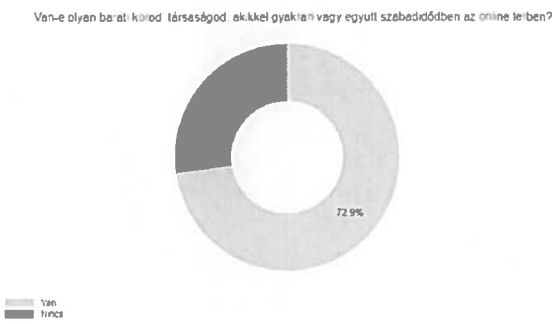

Figyelemfelkeltő a fenti adat, mely szerint az online kérdőívben vizsgált 15-35 éves korosztály közel 20%-ának nincs olyan baráti köre, akikkel rendszeresen személyesen találkozik, és 73%-tölti gyakran a szabadidejét barátaival az online térben.

Szigetvár évtizedek óta aktív zenei élettel büszkélkedhet. A számos könnyűzenei és komolyzenei zenekar bázisát a Weiner Leó Zeneiskola adja. A zömében növendékekből álló zenekarok a városi rendezvények állandó szereplői. Főként a zeneiskola falait elhagyva, a megszerzett tudást kamatoztatva alakítanak a fiatalok könnyűzenei formációkat, a legkülönfélébb műfajokban. Ennek évtizedekig több klub is teret adott, azonban az elmúlt évtizedben zömében megszűntek azok a szórakozó helyek, klubok, ahol a helyi zenekarok fel tudnak lépni. Talán ennek, és a próbahelyek hiányának is köszönhető, hogy a harminc év alatti korosztályban kevesebb működő zenekar van jelenleg. Próbatermek nem állnak rendelkezésre, különböző üzlethelyiségek bérelnek a zenekarok, ennek azonban komoly havi költsége van, amit már csak az egzisztenciával rendelkező amatőr zenészek engedhetnek meg maguknak. A város 2015-ben nyújtott be pályázatot próbahelyek és koncerthely kialakítására, azonban támogatást nem nyert. A jelenlegi közösségi terekben javasolt átgondolni esetleges fellépési lehetőségek biztosítását, valamint a tizenéves korosztály körében népszerű „youtuberek" számára helyszín biztosítását.

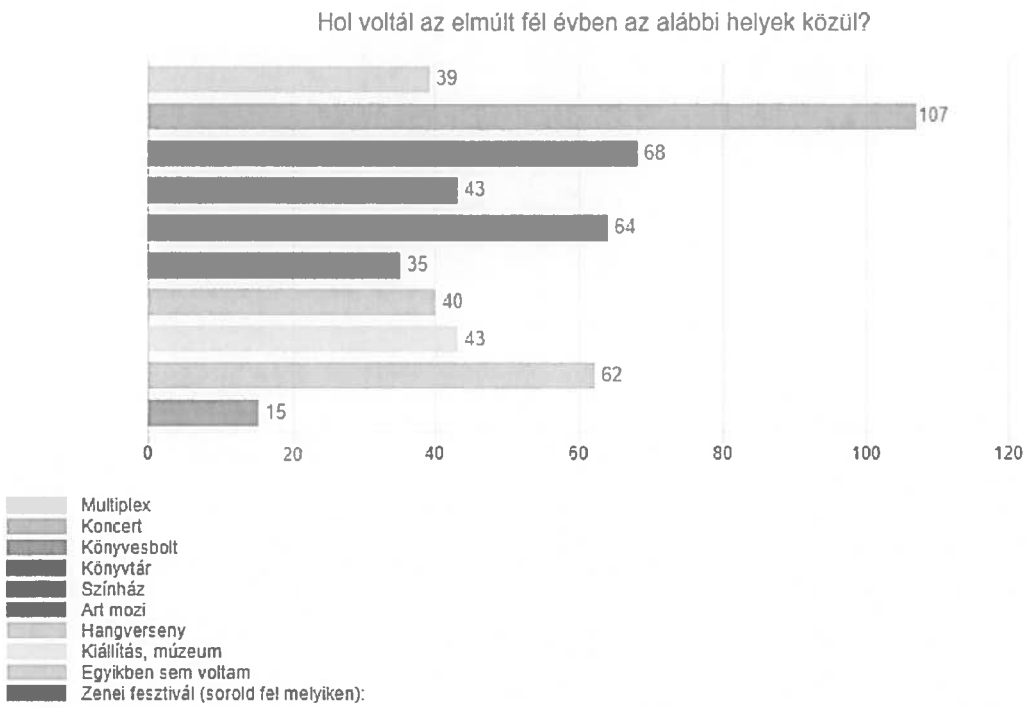

Összességében a kulturálisan aktív 15-35 éves korosztályban valamennyi fenti vizsgált szolgáltatás igénybevétele meglehetősen alacsony még azt figyelembe véve is, hogy a legtöbb szolgáltatás nem érhető el helyben. 35 km-re, Pécsett, valamennyi szolgáltatás igénybe vehető. Ez fél órás autó utat jelent, és meglehetősen gyakori, kb. óránként induló tömegközlekedési eszközzel is könnyen megközelíthető. Városi könyvtár működik helyben, hangverseny szinte heti rendszerességgel kerül megrendezésre, elsősorban a zeneiskola szervezésében (itt viszonylag magasnak is tűnik a 16%-os arány). Évente 4-6 színházi előadás van a városban, Pécsett pedig több színház is elérhető. A kifejezetten a vizsgált korosztálynak szóló zenei fesztiválokon történő részvételi arány megdöbbentően alacsony.

Mindez annak tükrében javasolt átgondolásra, hogy szinte valamennyi interjú, műhely, beszélgetés, azzal indult, hogy a legfőbb probléma Szigetváron, a kulturális és szórakozási lehetőségek hiánya. A lekérdezésből azonban az látszik, hogy bár viszonylag kis távolságon belül elérhetőek a programok, mégis kismértékben veszik igénybe a fiatalok.

Közösségi művelődési területen átgondolásra javasolt a francia ifjúsági és közösségi házak (Maisons des Jeunes et de la Culture) mintájára - akár a Makovecz Imre és közösségfejlesztő munkatársai által kidolgozott nyitott ház koncepció alapján – a fiatalok nagyobb mértékű bevonása a Vigadó társadalmiasított működésébe. Ennek módszertani ismeretei a Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület munkatársi körében rendelkezésre állnak.

5. Foglalkoztatás, munkavállalás

Az online kérdőívet kitöltők 67,6%-a gondolja úgy, hogy a jó álláshoz a szaktudás, és a hozzáértés az elsődleges. A válaszadók több mint fele, 52%-a a jó kapcsolatokat jelölte meg, közel ugyanennyien gondolják fontosnak a szakmai gyakorlatot és a nyelvtudást. A legkevésbé fontosnak a jó állás szempontjából az iskola „hírnevét" gondolják.

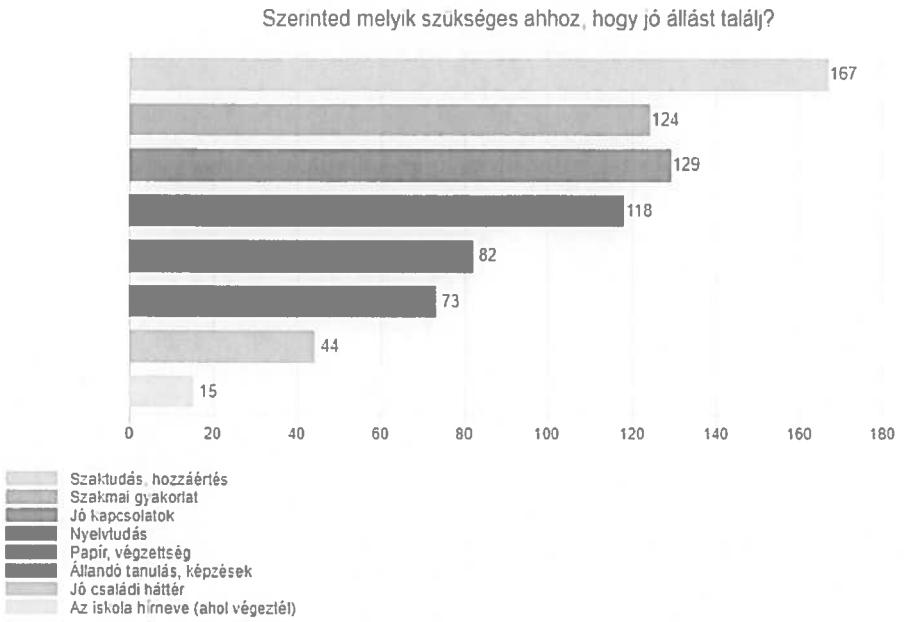

Ha a fenti ábrából kiemeljük a „jó kapcsolatokat", akkor felmerül a kérdés, hogy vajon a fiatalok rendelkeznek-e, a helyben elhelyezkedéshez szükséges kapcsolati tőkével? Ha állást keres, fel tud-e keresni ismerősöket, tud-e segítséget, ajánlást kérni?

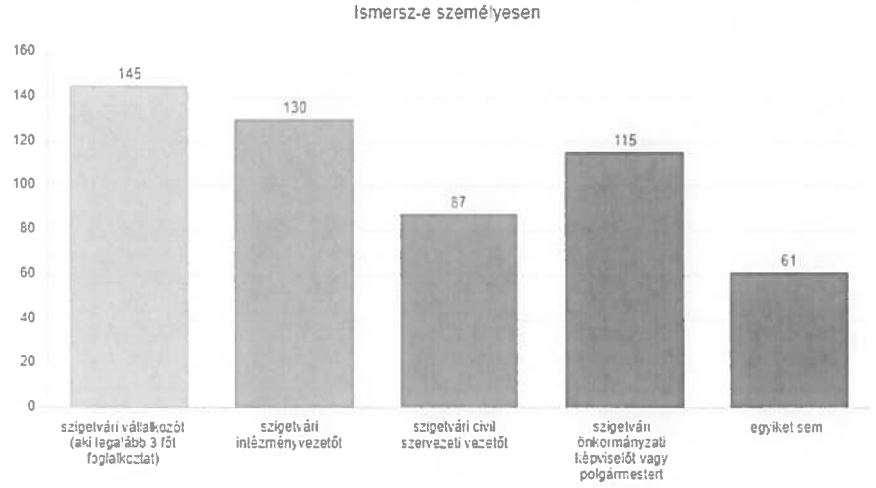

Tekintettel arra, hogy egy 10 ezer fős kisváros munkaerő-piacát kell áttekinteni, meglehetősen alacsonynak számít, hogy csak 58% tud vállalkozó, 52% intézményvezető ismerőst felkeresni. Általános jelenség, hogy sok esetben a fiatalok, a végzettségüknek megfelelő szegmenst sem ismerik a helyi munkaerő-piacon.

A megélhetéshez szükséges havi nettófizetés megítélése nagy szórást mutat. A többség 150 és 250 eFt között jelölte meg a szükséges összeget, azonban magas az alacsony jövedelmet (100-150 eFt) is elégségesnek gondolók aránya.

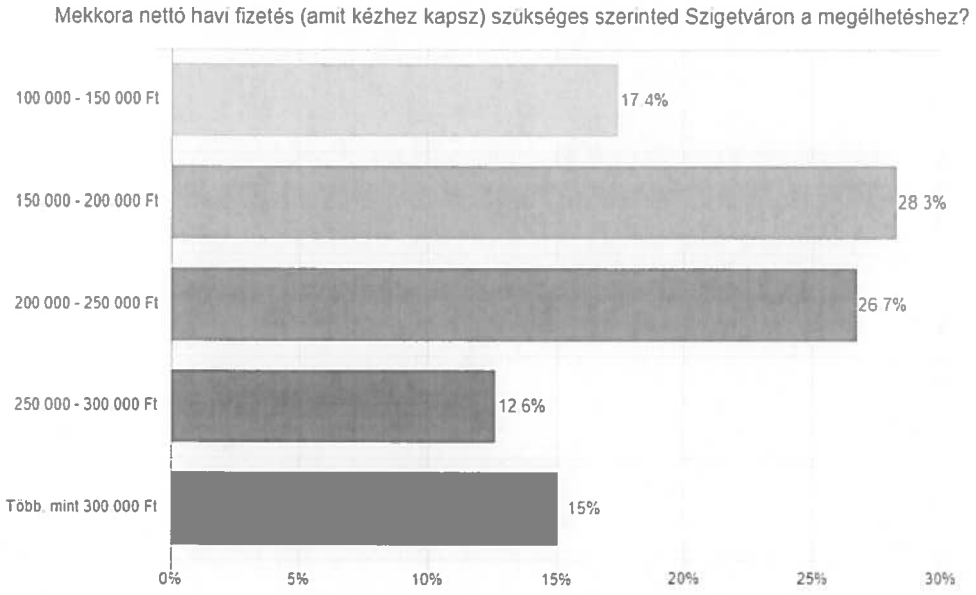

Az elvárt jövedelmek mellett rákérdeztünk a szubjektív anyagi helyzetre is:

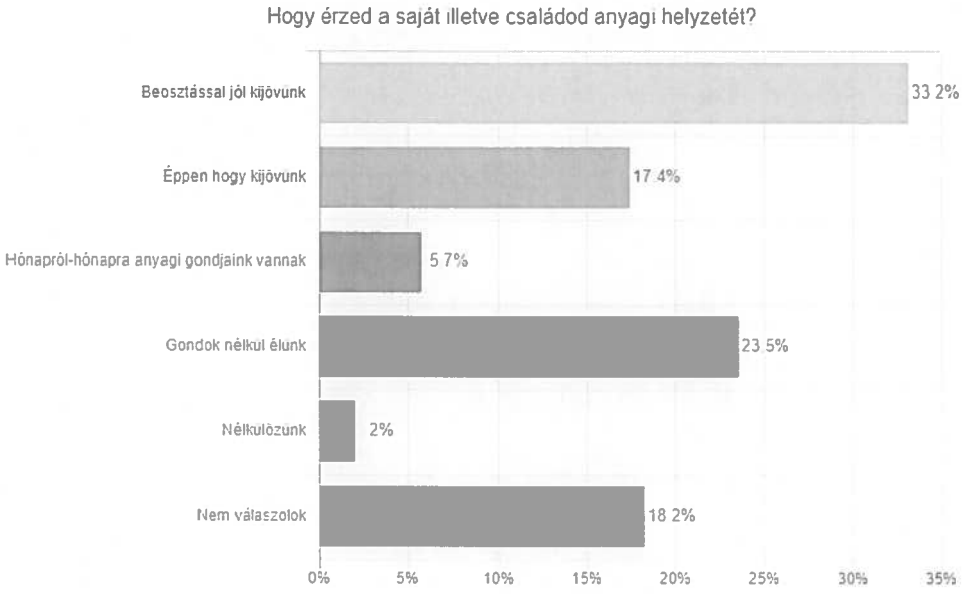

A pénzügyi tudatosságot és anyagi helyzetet is mérni kívántuk a következő kérdéssel:

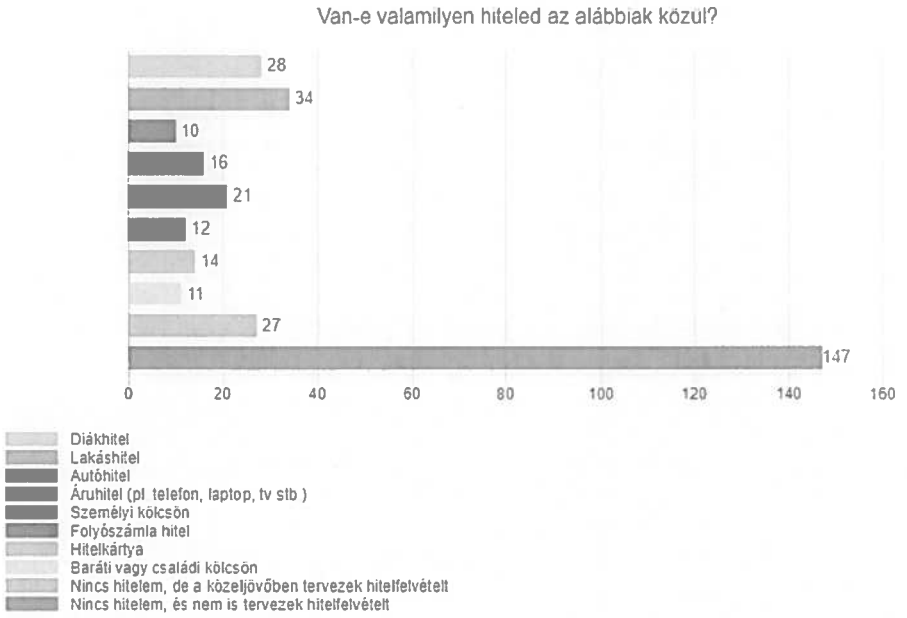

A hitelre vonatkozó fenti táblázat az alábbi kiegészítéssel válik teljessé: a 15-35 éves korosztály közel 60%-a nem rendelkezik hitellel és nem is tervezi. De ebben az adatban jelentős mértékben vannak jelen 15-19 éves korosztály tagjai, ahol csak a 18-19 évesek hitelképesek. Ha a 20-35 éves korosztályt vizsgáljuk, akkor látszik, hogy itt már csak a korcsoport 28,8%-ának nincs semmiféle hitele, és nem tervez hitelfelvételt. A 20-35 évesek 28%-ának van lakáshitele, 19%-ának személyi kölcsöne és 14%-nak áruhitele.

A munkavállalással kapcsolatban vizsgáltuk a helyben maradási illetve migrációs terveket:

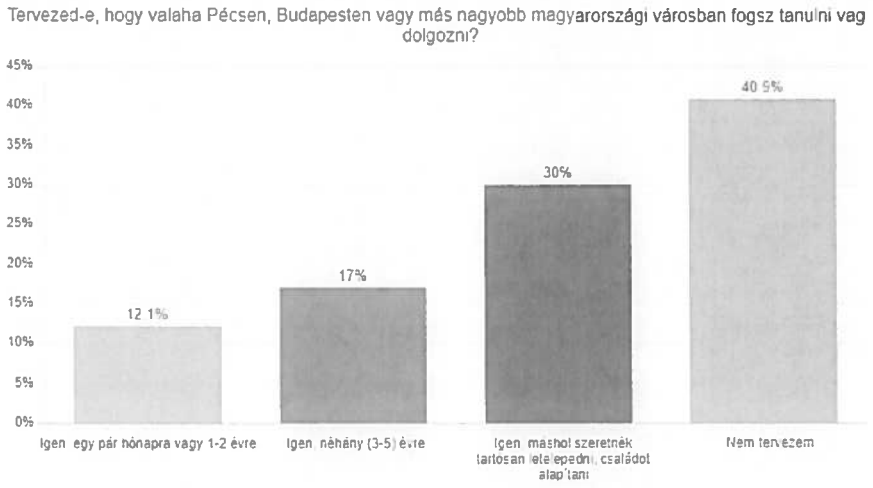

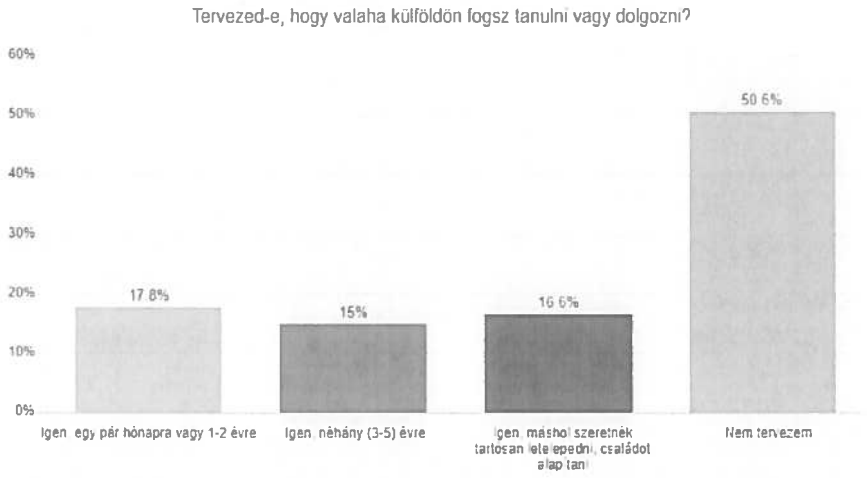

Nagyon magas azon fiatalok aránya, akik hosszabb-rövidebb ideig tervezik elhagyni a várost. Magyarországon belül 59%, külföldre 49,4% költözne. Ebben természetesen benne vannak a tanulmányi célból költözők. Ők azok, akik bár rövidebb időre mennek, bizonytalan a visszatérésük. A legnagyobb problémát az a 30 illetve 16,6% jelenti, akik máshol tervezik a letelepedést, családalapítást. Így a város számára két irányból is szükséges a beavatkozás: az ideiglenesen távollévőket hazahívni, a máshol letelepedni szándékozókat maradásra bírni. Ehhez szükséges megnézni a motivációkat:

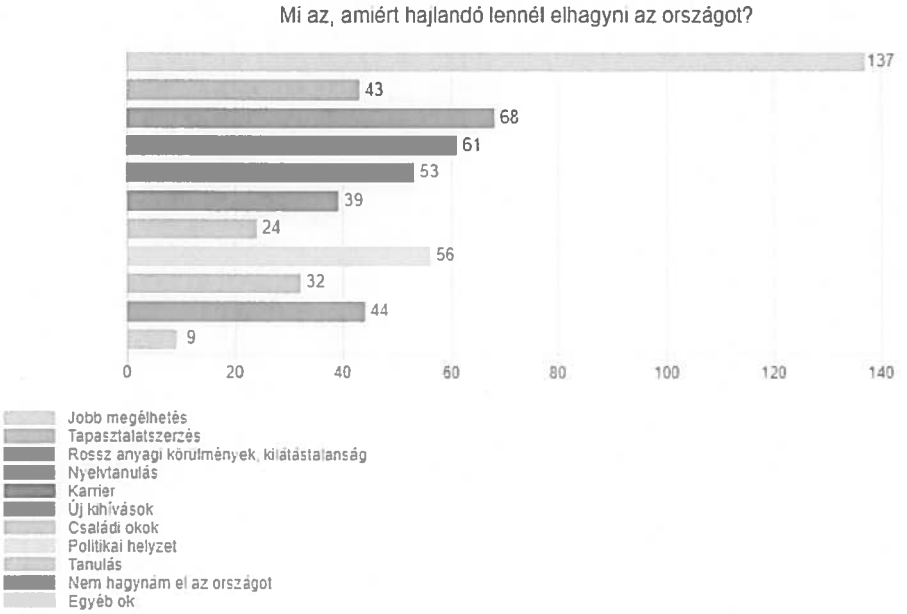

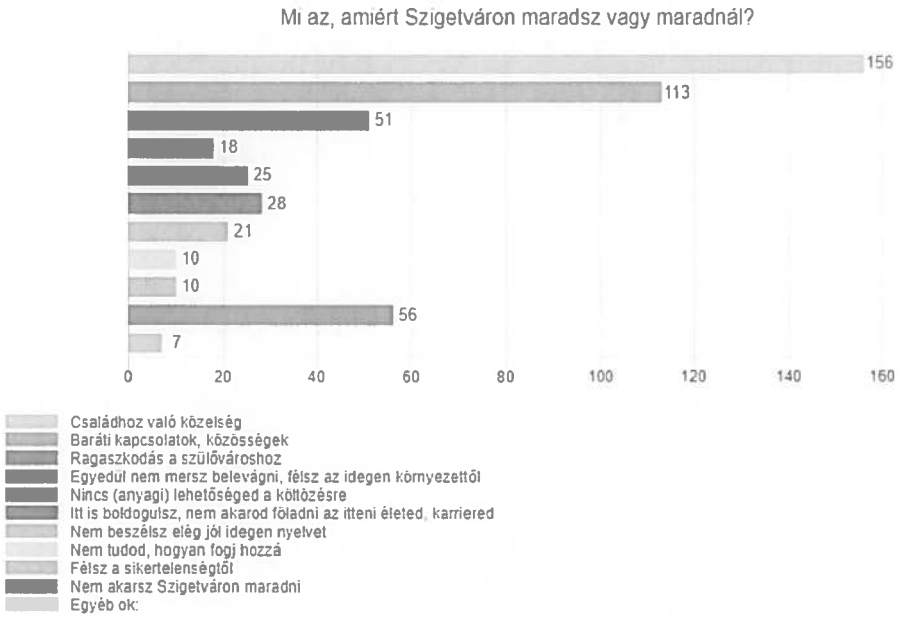

Az eredményekből látszik, hogy a távozás, elvándorlás leginkább anyagi okok miatt történik, viszonylag alacsonyabb a „kalandvágyból" vagy tanulási szándékkal külföldre költözők aránya. Ugyanakkor a helyben maradást leginkább „lelki", személyes tényezők biztosítják: család, barátok, közösségek.

Összegezve, amennyiben a helyben maradást kívánja az önkormányzat ösztönözni, két legfontosabb beavatkozási pont: a munkaerő-piaci támogatás (beleértve a vállalkozó válás segítését, az ismeret bővítést stb.) valamint a közösségi kapcsolatok erősítése.

6. Aktív ifjúsági részvétel és érdekérvényesítés, ifjúságsegítés, ifjúsági szolgáltatások, civil szervezetek

Az előző fejezet utolsó gondolatát követve, a fiatalok helyben tartásának kulcsa lehet a közösségekhez való tartozás, a baráti személyes kapcsolatok erősítése. Ezért igyekeztünk felmérni, hogy a fiatalok milyen arányban csatlakoztak valamely helyi közösséghez:

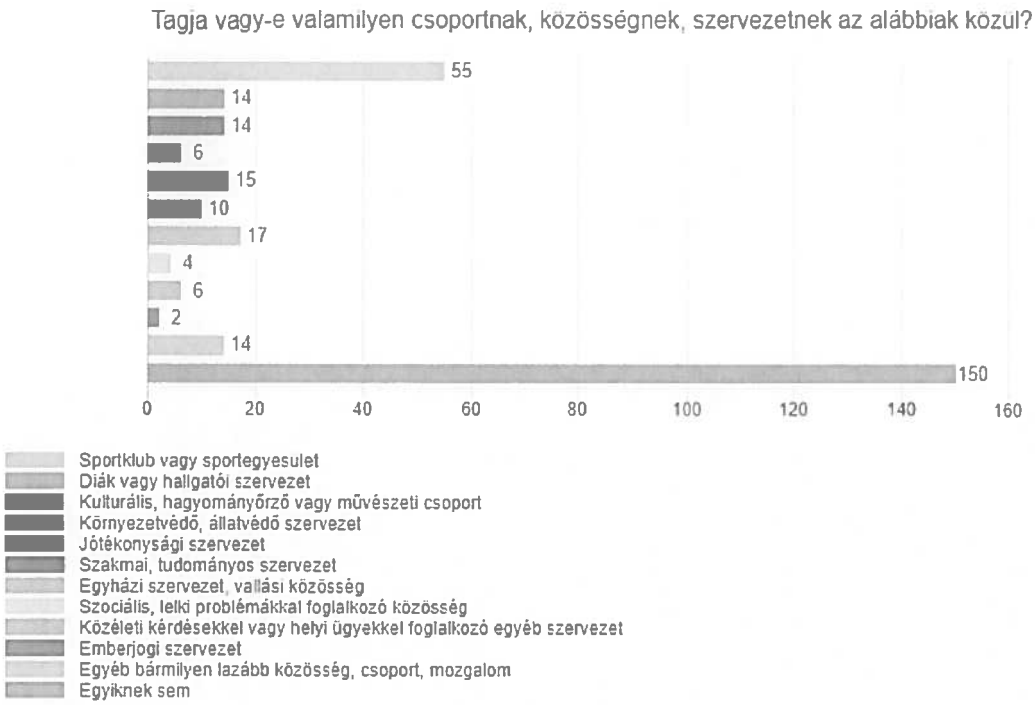

Az eredményekből látszik, hogy a közösséghez tartozás alacsony szintet mutat, a válaszadók 60%-a semmilyen közösségnek nem tagja. 22% a sportklubot vagy sportegyesületet jelölte meg, mely jellemzően a fiatalabb korosztály számára jelent napi kapcsolatot, a felnőtté válással vagy a középiskola befejezésével ugyanis a versenyszerű sportot (kevés kivételtől eltekintve) abbahagyják a fiatalok. (Amennyiben folytatják, általában magasabb szintű, fővárosi klubokban teszik ezt.) Néhány sportágban létezik szabadidősport közösség (pl. kerékpár, futás, futball), ők viszont nagyon erős baráti közösséget alkotnak.

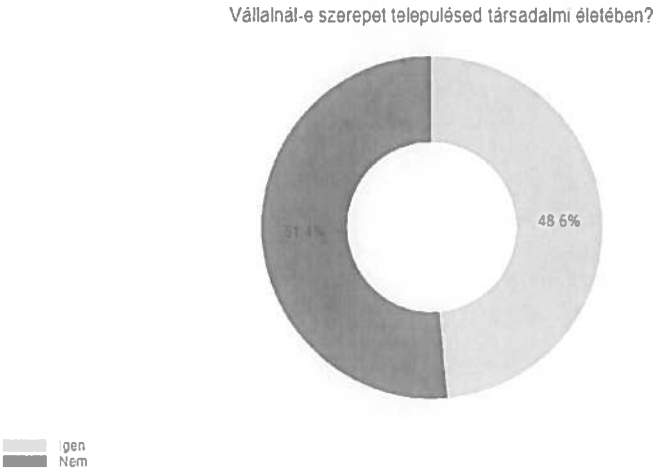

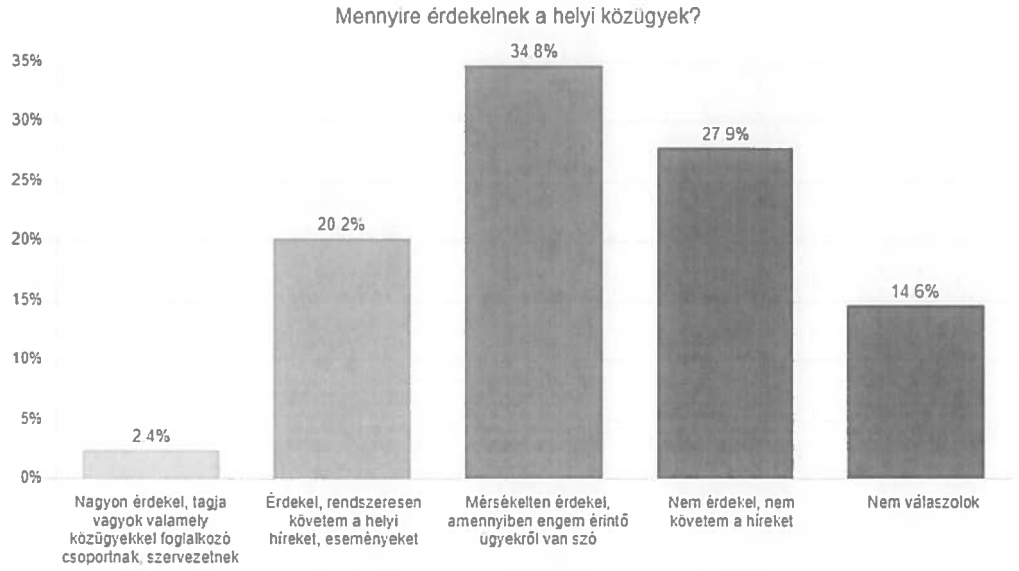

A fenti kérdések mind az elérhető aktivizálási szintet vizsgálták. Azt, hogy a fiatalokat milyen mértékben érdeklik a közügyek, bevonhatók-e ifjúsági, közösségi kezdeményezésekbe, érdekérvényesítő vagy érdekképviseleti tevékenységbe. Meg tudjuk-e szólítani őket helyi problémákkal vagy lehetőségekkel. Itt összességében az látszik, hogy körülbelül a fiatalok fele érdeklődik valamilyen szinten a körülötte zajló, őt érintő események iránt. 2009 óta több ízben szerveződött újjá a Szigetvári Ifjúsági Kerekasztal, mely a helyi fiatalok összefogására és a döntéshozókkal való párbeszéd kialakítására szerveződött. A jelenlegi időszakban ismét újjászervezés alatt van a csoport, mely alapja lehet egy érdekképviseleti közösség létrehozásának.

III. SWOT ANALÍZIS

Az interjúk, műhely munkák, statisztikai adatok, dokumentum elemzések és az online kérdőív eredményei alapján az alábbi SWOT analízis állítható fel:

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
✓ Jól működő intézményrendszer – számos elérhető szolgáltatás és prevenciós program (pl. ifjúsági klub) működik ✓ A város közösségi életébe aktívan bekapcsolódó, sokféle képzést biztosító középiskola van ✓ 40 km-en belül több felsőoktatási intézmény elérhető ✓ Sok aktív civil szervezet működik a városban ✓ Számos önkéntes lehetőség, önkéntes fogadó szervezet és intézmény van ✓ KEF – aktívan működik ✓ Rendelkezésre állnak pályázati források a szolgáltatások bővítésére	✓ Alacsony társadalmi részvétel, közösségi aktivitás, általános passzivitás ✓ Alacsony kulturális fogyasztás ✓ Kevés a fiatal célcsoportnak szóló kulturális program, szórakozási lehetőség ✓ Kevés szervezett szabadidős lehetőség – gyakori a „céltalan bandázás” ✓ Szakember hiány ifjúsági szociális, mentálhigiénés, pszichológiai területeken ✓ Szociális és mentálhigiénés problémák magas aránya ✓ Gyakori tanulási és magatartásproblémák ✓ Szülői kompetenciák hiánya – sok esetben magukra maradnak a fiatal szülők problémáikkal ✓ Kicsi a reális munkaerő-piaci ismeret ✓ Alacsony kapcsolati tőke a fiatalok körében ✓ Kicsi a pénzügyi tudatosság, nincsenek tisztában a fiatalok a helyben elérhető jövedelmekkel ✓ Kicsi az elsődleges munkaerő-piac – gazdasági elmaradottság a térségben ✓ Nyelvismeret alacsony aránya ✓ Nincs párbeszéd a fiatal célcsoportok és a döntéshozók között ✓ Hiányos és rosszul működő kommunikációs csatornák miatti információhiány

LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
✓ Lakhatási támogatások és bérlakások biztosítása fiatalok számára ✓ Továbbképzési programok biztosítása a szakemberhiány enyhítésére ✓ Ösztöndíjak körének bővítése ✓ Szabadidő eltöltési lehetőségek bővítése ✓ Közösségi szolgálat keretében valódi közösségi tevékenységekbe bevonni a fiatalokat ✓ Érdekképviselet megteremtése ✓ Új szolgáltatások bevezetése: pályaorientációs, munkaerő-piaci, vállalkozásindítást támogató, pénzügyi tudatosságot növelő programok ✓ Mentori szolgáltatások bevezetése ✓ Prevenciós programok körének bővítése ✓ Ifjúsági kezdeményezések támogatása ✓ Új együttműködések kialakítása, hálózatosodás, a szolgáltatások összehangolása ✓ Új közösségi terek kialakítása ✓ Fiatal szülők számára közösségépítés – baba-mama klub, szülőklubok – a tapasztalat-megosztás és kölcsönös segítés céljából	✓ Tovább romló gazdasági és szociális helyzet – alacsony helyben elérhető jövedelem ✓ A családból jövő hátrányokat az intézményrendszer nem képes teljes mértékben korrigálni, ezek újratermelődnek ✓ Képzett fiatalok elvándorlása ✓ Szakember- és munkaerő-hiány további erősödése ✓ Magas eladósodottság a fiatalok körében ✓ Bizonytalan, kiszámíthatatlan életpálya helyben ✓ „Elmagányosodás", valódi közösségek hiányának további erősödése, az online tér válik valósággá. ✓ Általános értékválság ✓ Tovább gyengül az alacsony intézményi bizalom a fiatalok körében ✓ Közügyek iránti érdektelenség erősödik ✓ A pályázati források felhasználását követően az elért eredmények valamint a szolgáltatások fenntartását saját forrásokból kell biztosítani

A Cselekvési Terv előkészítése az alábbi műhelymunkák keretében történt:

- Helyzetelemző, előkészítő szakértői műhely
- Fókuszcsoportos interjúk 3 csoportban: fiatalok, döntéshozók, szakértői csoport
- Egyéni interjú: közművelődési, szabadidős terület
- Ifjúsági tervező műhely – cselekvési terv intézkedései
- Szakértői értékelő és tervező műhely – SWOT analízis, cselekvési terv táblázat összeállítása

A célcsoport körében online kérdőív lekérdezése történt, 247 kitöltéssel a 15-35 éves korosztály körében, mely a célcsoport kb. 10%-a.

A lefolytatott interjúk valamint az online kérdőíves felmérés eredményeit összefoglalóan a „Szigetvári fiatalok helyzete" c. fejezet tartalmazza.

IV. CSELEKVÉSI TERV

Tervezett tevékenység	Tevékenységhez rendelt költség (Ft)	Forrás rendelkezésre állása	Külső humán erőforrás igény	Felelős	Határidő
MUNKAERŐ-PIACI, FOGLALKOZTATÁSI HELYZET					
Életpálya-tervezést segítő szolgáltatások					
Kulcsképesség-fejlesztő tréningek – befogadás, ismeretelsajátítás képességének erősítése	1.200.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző, tréner	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Álláskeresési tréningek – ismerkedés a helyi munkaerő-piac sajátosságaival lehetőségeivel, álláskereséshez szükséges kulcskompetenciák elsajátítása	1.200.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző, tréner	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Pénzügyi alapismeretek tréningek – alapvető pénzügyi ismeretek	1.200.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző, tréner	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Tanulmányi kirándulás a sikeres vállalkozások felkeresése, jó gyakorlatok elsajátítása érdekében	250.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022		Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Pályaorientációs- és pályakorrekciós tanácsadás – vállalkozásindításhoz szükséges kompetenciák felmérése	1.000.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Tanácsadó	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	Folyamatos
Csoportos karrier coaching – támogatás a karrierrel, munkával kapcsolatos célok megvalósításában	360.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Coach	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.

Karrier klub – rendszeres klubfoglalkozások	5.400.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Klubvezető	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	Folyamatos
Kommunikációs tréning – önérvényesítés, együttműködés, a kapcsolatok rejtett dimenziói, meggyőzés technikái stb.	1.200.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző, tréner	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Pályakezdők foglalkoztatása – tapasztalatszerzés céljából, részmunkaidőben maximum 1 évre	6.500.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	-	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	Folyamatos
Ösztöndíjak	3.600.000,-	EFOP-3.9.2-16-2017-0039	-	Projektvezető, szakmai vezető	2020.06.30
Vállalkozóvá, önfoglalkoztatóvá válás támogatása					
Vállalkozás indítási tanácsadás – jogi, pénzügyi, üzleti terv készítés stb.	500.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Tanácsadó szakértő	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.06.30
Fiatal vállalkozók workshopjai – a kapcsolati háló fejlesztésére, tapasztalatcserére	600.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Moderátor	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Területi gazdaságfejlesztő workshopok – tapasztalt vállalkozók ismeretátadása a fiatal vállalkozók számára	300.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Moderátor, előadók	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Networking üzleti reggelik – a kapcsolatépítés jegyében	125.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	-	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.12.31.
Kezdő vállalkozók mentorálása, mentor foglalkoztatása	10.500.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	-	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	Folyamatos

Vállalkozói ismeretek képzés	600.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző, oktató	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2020.06.30
Bérleti díj támogatás üzlethelyiségre – 6 hónapra bérleti díj átvállalás	1.200.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	-	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	Folyamatos
Lakhatási körülmények javítása					
8 db „fecskelakás" kialakítása	79.000.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	Tervező, kivitelező, műszaki ellenőr	Projektvezető, szakmai vezető Kisváros Nonprofit Kft.	2019.09.30.
Lakhatási támogatás biztosítása a humán szolgáltatások területén elhelyezkedő képzett fiatalok számára.	4.800.000,-	EFOP-1.5.3-16-2017-00092	-	Projektvezető, szakmai vezető	2020.12.31.
HASZNOS SZABADIDŐ ELTÖLTÉS, CIVIL SZERVEZETEK, KÖZMŰVELŐDÉS					
Szabadidős rendezvények biztosítása a fiatal célcsoportok számára a lakhatási támogatásban részesített fiatalok bevonásával	2.700.000,-	EFOP-1.5.3-16-2017-00092	Rendezvényszervező	Szakmai vezető Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2021.03.30.
Ifjúsági kezdeményezések támogatása	9.000.000,-	TOP-7.1.1-16-2017-00119	Civil szervezet, ifjúsági közösségek	CLLD HACS	2020.12.31.
Ifjúsági kezdeményezések támogatása	100.000,-	Önkormányzati saját forrás	-	Kulturális, Ifjúsági, Civil és Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága	2019.12.31.
Klubfoglalkozások (dráma és média)	900.000,-	EFOP-1.4.2-16-2016-00013	Klubvezető	Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2021.12.31.

IFJÚSÁGVÉDELEM, PREVENCIÓ, IFJÚSÁGSEGÍTÉS, IFJÚSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK					
Ifjúsági referens foglalkoztatása részmunkaidőben	4.400.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022	-	Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	Folyamatos
Közösségi terek kialakítása, működtetése a lakhatási támogatásban részesített fiatalok bevonásával	10.000.000,-	EFOP-1.2.11-16-2017-00022 TOP-7.1.1-16-2017-00119	-	Projektvezető, szakmai vezető CLLD HACS Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	Folyamatos
Kortárs önkéntes segítő képzés – elsősorban prevenciós programok megvalósítására	1.050.000,-	EFOP-1.4.2-16-2016-00013	Felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző, oktató	Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2021.12.31.
Ifjúsági klubvezető képzés	1.050.000,-	EFOP-1.4.2-16-2016-00013	Felnőttképzési engedéllyel rendelkező képző, oktató	Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2021.12.31.
Baba-mama klubok működtetése	0,-	Védőnői szolgálat saját forrása	-	Védőnői szolgálat	Folyamatos
Prevenciós programok kidolgozása	1.300.000,-	EFOP-1.4.2-16-2016-00013	KEF	Projektvezető, szakmai vezető	2019.12.31.
AKTÍV IFJÚSÁGI RÉSZVÉTEL ÉS ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS					
Demokráciára nevelés – tréning v. informális képzéssorozat	0,-	Külső partnerszervezet biztosítja	Tréner, ifjúságsegítő szakember	Szigetvári Kultúr- és Zöld Zóna Egyesület	2019.12.31.
Ifjúsági érdekképviseleti csoport létrehozása	1.000.000,-	Önkormányzati saját forrás	-	Polgármeseter, Kulturális, Ifjúsági, Civil és Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága	2019.06.30

Aktivizáló programok a lakhatási támogatásban részesített fiatalok bevonásával	0,-	Külső partnerszervezet biztosítja	Önkéntesek	Szigetvári Ifjúsági Kerekasztal	2019.12.31

V. ÉRTÉKELÉSI, ELLENŐRZÉSI SZEMPONTOK, MÉRFÖLDKÖVEK

Szigetvár Város Önkormányzata Képviselő-testülete félévenként felülvizsgálja és nyomon követi a Cselekvési Terv intézkedéseinek megvalósulását, valamint a Cselekvési Tervben elvégzi a szükséges módosításokat és aktualizálásokat.
A felülvizsgálatok időpontjai: a tárgyévek szeptemberi és márciusi Képviselő-testületi ülései.
A Cselekvési Terv megvalósulásának értékelése: 2021.03.31.

Felelős: az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 sz. projekt szakmai vezetője

VI.ELÉRT EREDMÉNYEK PROJEKTIDŐSZAK UTÁNI HASZNOSULÁSA

Az EFOP-1.2.11-16-2017-00022 sz. valamint a további, a Cselekvési Tervben nevesített projektek lezárultát követően 2021-ben új, ezen Cselekvési Tervre épülő intézkedések meghatározása szükséges.
A kialakításra kerülő lakások fenntartását, működtetését a Kisváros Nonprofit Kft. továbbiakban is biztosítja. A kialakított szolgáltatások fenntartása és további működtetése az eredmények értékelésének tükrében, külső partnerek bevonásával folytatódik.

VII. HATÁLYBA LÉPÉS

Szigetvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – a 338/2018. (XII.20.) Kt. sz. határozattal jóváhagyott - 2019. I. félévi munkaterve alapján a Képviselő-testület 2019. január 31-én tárgyalja a Cselekvési Tervet. Ezt megelőzően az illetékes szakbizottságok (Kulturális, Ifjúsági, Civil és Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága, Jogi és Ügyrendi Bizottság, Oktatási és Nevelési Bizottság) is napirendre tűzik a Cselekvési Terv tárgyalását.

VIII. A HELYZETELEMZÉSBEN FELHASZNÁLT DOKUMENTUMOK

- Esély Otthon – Szakmai fejlesztési koncepció. Szigetvár, 2016.
- Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023
- Héthatár – Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben. Helyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Terv. Szigetvár, 2017.
- Horváth Veronika – Molnár Dániel: Pszichoaktív szerhasználat kelet-baranyai általános- és középiskolások körében. In: Szociális Szemle. X. évf. 1. szám. 2017.
- Magyar Ifjúság Kutatás 2016.első eredményei. Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft. 2017.
- Mikropolisz – a közösség és kultúrabarát város Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia. Szigetvár, 2017.
- Szigetvári járás és Szigetvár Egészségfejlesztési cselekvési terve. Szigetvár, 2018.
- Szigetvár járási és Szentdénesi tükör. Szigetvár, 2016.
- Szigetvár Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája. Szigetvár, 2015.
- Szigetvár város további releváns rendeletei, koncepciói